

1848

MOLDOVA :

28 martie - mai multi tineri, boieri, negustori se intalnesc la Iasi si redacteaza "Petitia-Proclamatie" (document programatic-principalele revendicari si obiective) , cu caracter moderat, caci cerea o imbunatatire a situatiei respectand Regulamentul Organic.

O delegatie se prezinta la Mihail Sturdza (domnitor) care se preface, pe moment, ca primeste, dar stiind ca are sprijin armat la Iasi ordona arestarea si expulzarea din tara. O parte urmau sa fie trimisi in Turcia dar scapa, mituind echipajul ambarcatiunii.

Din cei plecati, la Brasov (Transilvania), in mai 1848, se redacteaza "Printipurile noastre pt reformarea patriei".

Cea mai mare parte vin in Bucovina, unde sunt gazduiti de o familie bogata si unde, sub indrumarea lui Kogalniceanu, redacteaza in august 1848 "Dorintele partidei nationale". Acest program se opune Regulamentului Organic si a protectoratului tarist si cere unirea Moldovei cu Muntenia.

MUNTENIA :

In timpul lui Gh. Bibescu fiinteza societatea *Fratia*. (tineri patrioti si progresisti, veniti de la Paris) In iunie 1848 , la Islaz, in mijlocul unei miscari sociale, a fost adoptata la 11 iunie de domnitor "Proclamatia" (promulga desfiintarea Regulamentului Organic), in acea regiune fiind autoritatile de partea revolutionarilor (apara tara de straini dar nu varsau sange de romani). A doua zi, temadu-se de raspunderi, domnitorul abdică.

Se formeaza un guvern revolutionar provizoriu (dupa moda francezilor) care : desfiinteaza cenzura, pedeapsa cu bataia sau moartea, elibereaza arestatii politici si desfiinteaza robia (majoritatea tigani).

Miscarile contrarevolutionare sunt energic inabusite de poporul de rand (in special Bucuresti). Pt problema agrara se formeaza "Comisia Proprietatii", dar care nu ajunge la un acord, ramanand a se forma o alta viitoare. Dar nu mai avu timp.

Tarul, vazand ca revolutia e indreptata si impotriva protectoratului tarist intervine la Poarta. Ea trimite un delegat (Suleyman Paşa) care, fiind tratat bine (pt binele patriei si nu pt iubirea de turci) impune doar schimbarea guvernului rev cu o Locotenenta domneasca si sfatuieste ca sa se trimita o delegatie la Constantinopol pt a obtine recunoasterea situatiei noi romane.

Dar desi a ajuns acolo, nu am intrat la sultan pt ca rusii deja il convisera sa schimbe paşa si sa ne bata. 13/25 septembrie intra turcii cu noul paşa si trec de Gh Magheru (care considerase sa apere teritoriul de picior strain, printre putini, adunand voluntari si panduri) si ocupa capitala. La Dealul Spirii intalnesc un detasament de pompieri. Liderii revolutiei arestati si exilati, Regulamentul Organic reinstaurat. Intre timp intrase si tarul cu armata si veni in capitala, Bucurestiul fiind juma sub ocupatie turca, juma sub ocupatie rusa.

Transilvania :

Aprox 1 an juma, cu caracter social si national.

15 martie- Revolutia maghiara condusa de Lajos Kossuth proclama Ungaria independenta, dar si hotarasc anexarea Transilvaniei la ea. Romanii nu accepta + ca vroiau drepturi egale cu celelalte nationalitati din Transilvania asa ca, in mai 1848, in Campia Libertatii de la Blaj se organizeaza Marea Adunare Nationala. (Ion Buteanu zise in cuvintarea lui catre popor: " Ungurii vreau Unio. Stiti ce vrea sa zica Unio? Vrea sa zica ca pana acum ne-au incalcat pe par si acum vrea sa ne pue saoa in spinare.") Astfel apare "Petitia nationala". Totodata, s-a constituit Comitetul National Roman, unde si-au prezentat fidelitatea pt Habsburgi (sa evite ocupatia habsburgica si anexarea maghiara)

Dar Dieta de la Cluj (majoritatea maghiari) decide anexarea. Insa tara nu accepta si se aduna la Blaj, unde formeaza o armata revolutionara dupa modelul roman antic, condus de Avram Iancu (numai cetele de moți, din Apuseni rezista) contra maghiarilor.

Desi N. Balcescu reuseste sa incheie cu maghiarii (prin Kossuth) un acord ("*Proiectul de pacificatie*"), in 1849 la Seghedin, si recunostea drepturi minime pt romani. Dar prea tarziu fu el facut, ca imparatul Austro-Ungariei (Franz Josef) ceru ajutorul tarului care veni si, astfel, la 1/13 august 1849, armata austro-rusa invinge armata maghiara la Arad si, colac peste pupaza, Transilvania cu Ungaria devin provincii a Imperiului Habsburgic.

Conventia de la Balta Liman :

Rusia si Turcia, dupa ce ocupara Principatele, la 1 mai 1849, la aceasta conventie, hotarasc ca domnii sa fie numiti pe 7 ani, iar Adunarile obstesti sa se suspende. In Muntenia fu numit Barbu Stirbei iar in Moldova Grigore Dimitrie Ghica. Domnitori ce au adus imbunatatiri si care erau buni prieteni, contribuind astfel la unirea de pe urma.